

Ked' sa deti rozhodnú prehovorit'

doplňkový zdroj informácií pre pedagogických i nepedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení participujúcich na ochrane detí pred násilím

Informácie boli použité z príručky o syndróme CAN, dostupné na stránke <https://detstvobeznasilia.gov.sk/index.php/o-nas/dokumenty/>

Humenné, apríl 2018

Situácie, v ktorých sa dieťa stáva obeťou násilia:

- Dieťa ako priama obeť týrania, zneužívania a zanedbávania (CAN sy – rôzne formy)
- Dieťa ako obeť v ohrozujúcom prostredí (domáce násilie, abúzus, psychiatrická diagnóza,...)
- Dieťa ako obeť v rozvádzajúcej sa rodine (spor o dieťa, aliancie, poštvávanie, rozporná výchova, vyzvedanie o druhom rodičovi,...)
- Dieťa ako obeť násilia v inštitúciách (systémové týranie) a šikanovanie na škole
- Sekundárna viktimizácia dieťaťa (škodlivý postup pri poskytovaní pomoci dieťaťu)

Formy syndrómu CAN

	Aktívne	Pasívne - Zanedbávanie
Fyzické týranie	Bitie, štipanie, kopanie, spôsobenie rán a popálenie, dusenie, škrtenie, topenie, priväzovanie, poranenia zbraňou,...	Nedostatočné uspokojovanie základných telesných potrieb – hladovanie, nedostatok v bývaní, ošatení, zanedbávanie zdravotnej starostlivosti a výchovy, vedomé nezabránenie fyzického týrania inou osobou
Psychické týranie	Slovné útoky, nadávky, ponižovanie, nadmerná kontrola, odmietanie dieťaťa, násilná izolácia, vystavovanie konfliktom, citové vydieranie, ponižujúce výchovné praktiky,	Nedostatočná stimulácia, zanedbávanie duševných a citových potrieb, izolácia, absentujú prejavy lásky
Sexuálne zneužívanie	Kontaktné Sexuálne hry, bozkávanie, obchytávanie erotogénnych zón, znásilnenie, incest, pohlavný styk, komerčné sex. zneužívanie	Bezkontaktné Exhibicionizmus, pornografia, video, návrhy a verbálne narážky, obscénne telefonáty
Iné formy	Munchhausen by proxy, systémové týranie a zneužívanie, organizované a rituálne týranie a zneužívanie, sekundárna viktimizácia	

